

1 והשאר נאכלות לכל אדם בפדיון, שכיון שנתרו בקדושת דמים,
 2 יוצאות לחולין בפדיון.
 3 הגמרא דנה בדברי הברייתא: אמרוה רבנן – דקדקו חכמים ברייתא
 4 זו קמיה דרב חסדא, הא – ברייתא זו האומרת ששאר החלות
 5 נאכלות בפדיון, היא דלא כרבי – אינה כשיטת רבי, דאי כרבי, כיון
 6 דאמר רבי ששחיתא מקדשא – ששחיתת הכבשים מקדשת הלחם,
 7 הרי שתי חלות מתוך הארבע התקדשו בשחיטה, וכיון שאין ידוע
 8 איזה הן, אף שיכול לפדות את השתים שלא התקדשו איזה שהן, אך
 9 דפריק להו הניא – היכן פודה אותן, אי דפריק להו מאבדא – אם
 10 מוציא מהעזרה את כל החלות ופודה שתים מתוכן, והרי כיון דכתבי
 11 בענין שתי הלחם (ויקרא כג ה) 'לפני ה', למדנו שצריכות להיות לפני
 12 ה', כלומר בעזרה, ולכך אם יצאו איפסיל להו – נפסלו השתים
 13 שהתקדשו ביוצא, וכיון שאין ידוע איזה הן, כולן פסולות מספק, ואם
 14 כן אי אפשר להוציאן מהעזרה, ואי גוואי – ואם פודן בעזרה ואוכלן
 15 שם הא מעיל – הרי בכך שפודן יוצאות לחולין, ועובר על איסור
 16 הנכסת חולין לעזרה. אלא ודאי הברייתא כשיטת רבי אלעזר ברבי
 17 שמעון, שהלחם לא מתקדש בשחיטה אלא בזריקה, ולכך קודם
 18 הזריקה מושך איזה שתים שירצה, חורק עליהן את הדם, והחלות
 19 הנותרות נותרו בקדושת דמים ויכול לפדותן בחוץ.
 20 דוחה הגמרא את הדקדוק מן הברייתא: אמר להו רב חסדא –
 21 לחכמים, לעולם הברייתא היא כשיטת רבי, והתשובה על
 22 שאלתכם היא דפריק להו גוואי – שפודה אותן בעזרה, ואין בזה
 23 איסור מפני שחולין מופלא קא הויין – מאליהן הן נעשות, וכיון
 24 שכשהכניסן לא היו חולין, אינו עובר בזה על איסור.
 25 מקשה הגמרא על תשובת רב חסדא: אמר ליה רבינא לרב אשי,
 26 והתניא, כשהוא פודן – את החלות שלא התקדשו, אין פודן אלא
 27 בחוץ, ואסור לפדותן בעזרה משום איסור הנכסת חולין בעזרה. ואם
 28 כן, כיצד רב חסדא מתרץ את הברייתא בשיטת רבי, והרי לשיטתו
 29 אינו יכול לפדותן בחוץ, כמבואר לעיל.
 30 מסיימת הגמרא: הא – מן המבואר בברייתא השניה שפודן בחוץ אכן
 31 מוכח, שודאי בשיטת רבי אלעזר ברבי שמעון היא הולכת, אף
 32 הברייתא הראשונה, שכיון שסובר שלא התקדשו החלות בשחיטה,
 33 יכול למשוך שתים קודם שיתקדשו בזריקה, ולפדות את הנותרות
 34 בחוץ, דאי – שאם הברייתא היא בשיטת רבי, אינו יכול לפדותן בחוץ,
 35 משום שבחוץ הא איפסלו להו – הרי נפסלו החלות הקדושות ביוצא.
 36 הגמרא מקשה מדברי הברייתא: אמר ליה רב אחא ברביה דרבא
 37 לרב אשי, לימא תיהו תיובתיה דרבי יוחנן – האם נאמר שתהיה
 38 מן הברייתא פירכא לרבי יוחנן, מיהא דאיתמר – ממה שנאמר בבית
 39 המדרש, קרבן תודה ששחטה על שמונים חלות – שהקדיש שמונים
 40 חלות ללחמי תודה במקום ארבעים, תוקיה אמר קדשו ארבעים
 41 מתוך שמונים, ונאכלות כולן בקדושת לחמי תודה משום שאין ידוע
 42 איזה מהן קדושות, ורבי יוחנן אמר לא קדשו ארבעים מתוך
 43 שמונים כלל, שכיון שאי אפשר להקדיש לקרבן תודה שמונים חלות
 44 אין קדושה תופסת אפילו בארבעים מהן. וקשה על שיטת רבי יוחנן
 45 מן הברייתא האומרת שאם שחט כבשי עצרת על ארבע חלות קדשו
 46 שתים מהן, ולא אומרים שכיון שאי אפשר להקדיש ארבע חלות
 47 לשתי הלחם לא קדשו אף שתים מהן.
 48 מתרצת הגמרא: ולא מי איתמר עלה – וכי לא נאמר על מחלוקת
 49 זו, אמר רבי יורא הכל – בין חזקה ובין רבי יוחנן מודים, הניא
 50 דאמר – במקום שאמר בשעה שהקדיש, ליקדשו ארבעים מתוך
 51 שמונים, שלא התכוין להקדיש את כולם, אלא להוסיף חלות
 52 לאחריות אם יאבדו ארבעים, הדין הוא דקדשו ארבעים מתוכן, ולפי
 53 זה יש לתרץ קמא נמי – גם כאן בברייתא ששחט כבשי עצרת על
 54 ארבע חלות, מדובר דאמר כשהקדיש ארבע חלות, ליקדשו תרתיה
 55 מתוך ארבע – שיקדשו שתים מתוך ארבע, ובה מודה רבי יוחנן
 56 ששתים מתוכן התקדשו, ואין מכאן קושיא על דבריו.
 57 הגמרא מביאה ברייתא העוסקת בדין השוחט ארבעה כבשים לשלמי
 58 עצרת: תני – שנה רבי תנינא טירתא קמיה – לפני דרבי יוחנן,
 59 שחט ארבעה כבשים לשלמי עצרת במקום שנים כדנים, על שתי
 60 חלות, מושך שנים מהן תחילה וזורק דמן שלא לשמן אלא לשם
 61 קרבן אחר, ואחר כך זורק את דם השנים לשמם, וכשרים, שאם אי

62 אתה אומר כך שזרוק דם הראשונים שלא לשמם, אלא זורק את
 63 דמם לשמם, הפסקת את האחרונים, ששוב לא יוכל לזרוק דמם אף
 64 שלא לשמם, כיון שכבר נפסלו מלהיקרב לשמם.
 65 אמר לו רבי יוחנן, איך נאמר שזרוק דם הראשונים שלא לשמם,
 66 וכי אומרים לו לאדם עמוד וקמא, לזרוק דם קרבנות שלא לשמם,
 67 בשביל שתזכה – שתרויח את מצות אכילת קדשים בשנים האחרים,
 68 והתנן (ובחים עז) אברי קרבן תפסאת שדינם להיאכל לכהנים,
 69 שנתעברו באברי קרבן עולה שדינם להקטיר על גבי המזבח, רבי
 70 אליעזר אומר יהנו את כל האברים המעורבים למעלה – על
 71 המערכה שעל המזבח, ורואה אני את בשר התפסאת כאשר היא
 72 למעלה, כאלו היא עצים, וכיון שלא מקטירה לשם הקטרת אברים
 73 אין בזה איסור. וחקמים אומרים, אין תקנה אף לאברי העולה, אלא
 74 תעובר צורתן – יפסלו בלינה כל האברים המעורבים, ויצאו לבית
 75 השריפה וישרפו.
 76 מסיימת הגמרא את הקושיא: אמאי ישרפו אברי חטאת והעולה
 77 המעורבים, לימא – נאמר עמוד וקמא, ותקטיר אברי חטאת על
 78 המזבח, אף שאינם ראויים לכך, בשביל שתזכה להקטיר את אברי
 79 העולה כדנים.
 80 מתרצת הגמרא: אינו דומה דין הברייתא כאן לדין במשנה שם, שכן
 81 עמוד וקמא תפסאת בשביל שתזכה תפסאת אמרינן – עמוד וחטא
 82 כדי שתזכה בדבר אחר, כגון שזורק דם כבשי עצרת שלא לשמם,
 83 כדי לזכות באכילת בשרם, אומרים, ואילו עמוד וקמא תפסאת
 84 בשביל שתזכה בעולה לא אמרינן – עמוד וחטא בדבר אחד כדי
 85 שתזכה בדבר אחר, כגון שמקטיר איברי חטאת באיסור כדי לזכות
 86 להקטיר איברי עולה כדנים, לא אומרים.
 87 מקשה הגמרא על כך: ובחדא מילתא מי אמרינן – וכי בדבר אחד
 88 אומרים חטא כדי שתזכה, והא תניא – והרי שנינו בברייתא, כבשי
 89 עצרת ששחטן שלא לשמן אלא לשם עולה, או ששחטן בין לפני
 90 זמנן – קודם חג השבועות, ובין לאחר זמנן – לאחר חג השבועות,
 91 הדין יורק שלא לשמם, והבשר יאכל, ואם היה שבת, שחל חג
 92 השבועות בשבת, ושחט את הכבשים שלא לשמם, לא יורק את דמם
 93 כלל, שכיון שנדחו מלהיקרב כקרבן ציבור, לא הותרה זריקת דמם
 94 בשבת, ואם יורק את הדם שלא לשמם בשבת, הוירצה וצריך להקטיר
 95 אימורינן לערב במוצאי שבת, אבל לא בשבת שאינם דוחים שבת.
 96 מסיימת הגמרא את הקושיא: ואמאי – ומדוע בשבת לכתחילה לא
 97 יזרוק, לימא – נאמר עמוד וקמא חזוק את דם הכבשים שלא
 98 לשמם, בשביל שתזכה להקטיר אימוריהם במוצאי שבת ולאכול
 99 את בשרם, שהרי אם לא יזרוק הדם בשבת יפסל בשקיעת החמה,
 100 ושוב לא יוקטרו האימורים ולא יאכל הבשר. ובה הרי חוטא חזכה
 101 בדבר אחד, חוטא בזריקת דם הכבשים חזכה באכילת בשרם.
 102 מתרצת הגמרא: יש לחלק בין האופנים, עמוד וקמא בשבת כדי
 103 שתזכה בשבת אמרינן – עמוד וחטא כדי שתזכה באותו יום אומרים,
 104 כגון ששחט כבשי עצרת שלא לשמם בחול, אומרים עמוד וחטא
 105 יזרוק דמם שלא לשמם, משום שזוכה לאוכלם באותו יום, אבל
 106 עמוד וקמא בשבת כדי שתזכה בחול לא אמרינן – עמוד וחטא כדי
 107 שתזכה ביום אחר לא אומרים, וכיון שבשבת לא יוכל להקטיר את
 108 אימורי הכבשים, ולא לאכול את בשרם, לא אומרים עמוד וחטא
 109 ויורק הדם שלא לשמו, בשביל שתזכה.
 110 חזרת הגמרא להקשות על התירוץ לקושיית רבי יוחנן. מקשה
 111 הגמרא: ובתרתיה מילי לא אמרינן – ובשני דברים אין אומרים עמוד
 112 וחטא כדי שתזכה, והתנן (תרומות פ"ח מ"ט) תבית של תרומה,
 113 שנשברה פנת העליונה – במקום שותנים את הענבים, ובתחתונה
 114 – בבור תחתון שלפני הגת שחייץ יורד לתוכו, יש חולין ממאין,
 115 והתרומה עומדת ליפול מן הגת העליונה לחולין ולהיטמא ועל ידי
 116 כך תאסר, ותאסור את החולין, מודה רבי אליעזר ורבי יהושע,
 117 שאם יבול להציל ממנה – מהתרומה, אפילו רביעית בטהרה על
 118 ידי כלי טהור, יציל, אף שעד שיביא כלי טהור יפול חלק מן התרומה
 119 לחולין הטמאים, ותטמא ויאסור כל החולין, ואילו אם יציל בכלי
 120 טמא לא יפול מן התרומה לחולין כלל. ואם לאו – אם אינו יכול
 121 להציל מהתרומה אפילו רביעית בטהרה, שאף אם לא יטמאנה
 122 בידיים סופה להיטמא מאליה, רבי אליעזר אומר,

באשם. אם כן מצינו שלמדים עולת חובה מעולת נדבה, שכשם
 שהנודר להביא עולה כבש בן שנה והביא איל בן שנתיים, קרבנו
 כשר, כך גם עולת חובה שדינה להביא כבש בן שנה ושינה והביא
 כבש בן שנתיים, קרבנו כשר. ואין למדים בהיקש מחטאת (לפסול),
 אף שעולת נזיר ועולת מצורע נאמרו בפסוק אחד עם החטאת, ואם
 כן קשה לרב יצחק שלומד בהיקש שלמי חובה מחטאת, שפסולים אם
 נשחטו שלא לשמם, ואינו לומד שלמי חובה משלמי נדבה, שכשרים
 אם נשחטו שלא לשמם.
 מתרצת הגמרא: **האי תנא** – תנא זה ששנה את הברייתא, **תנא דבי**
לוי הוא, הלומד קרבן חובה מקרבן כמותו הבא בנדבה, ואינו לומד
 קרבן חובה מקרבן חובה אחר, ועל כן אין מכאן קושיא על דברי רב
 יצחק החולק על תנא דבי לוי.
 מקשה הגמרא סתירה מתנא דבי לוי על תנא דבי לוי: **תא שמעי**,
דתני לוי, אשם נזיר שמביא נזיר שנטמא ביום השמיני לטומאתו,
ואשם מצורע שמביא המצורע ביום השמיני לטהרתו, **ששחטן שלא**
לשמו, כשירים ולא עלו לבעלים לשום חובת, וחייבים להביא קרבן
אחר לחובתם. אבל אם שחטן מחוסר זמן **כבעלים** – שטרם כלו
 שבעת ימי ספירתם ועדיין לא הגיע יום השמיני לטומאת הנזיר או
 לטהרת המצורע, **או שהיו כבשיהם בני שתי שנים** במקום בני שנה
 כדינם, **ושחטן, פסולין.**
 מסיימת הגמרא את הקושיא: **ואם איתא** – ואם אמת הדבר שתנא
 דבי לוי לומד קרבן חובה מקרבן נדבה, **ליגמר** – שילמד אשם נזיר
 ואשם מצורע שהם קרבנות חובה, **משלמים** הבאים בנדבה, שכשם
 שאם נדר להביא לשלמים כבש בן שנה והביא בן שנתיים כשר, כך
 אשם נזיר ואשם מצורע שדינם בכבש בן שנה והביאו בן שנתיים יהיה
 כשר, ומדוע סובר לוי בברייתא שפסול.
 מתרצת הגמרא: **שלמים משלמים גמר** – שלמי חובה משלמי נדבה
 לומד תנא דבי לוי, לפי שהם מין קרבן אחד, אך **אשם משלמים** שהם
 קרבנות שונים, **לא גמר**.
 מקשה הגמרא: **ואי גמר** – ואם תנא דבי לוי לומד **שלמים משלמים**
 שהם קרבנות שונים, **ליגמר נמי** – שילמד גם כן **אשם מאשם**, כגון
אשם נזיר ואשם מצורע שדינם בבן שנה, **מאשם גזילות ואשם**
מעילות שדינם בבן שנתיים, שכשם שבאשם גזילות ומעילות כשר
 איל בן שנתיים, כך באשם נזיר ומצורע אם הביא איל בן שנתיים יהיה
 כשר, **או שילמד אשם גזילות ואשם מעילות מאשם נזיר ואשם**
מצורע, שכשם שבאשם נזיר ומצורע כשר כבש בן שנה, כך באשם
 גזילות ומעילות אם הביא כבש בן שנה יהיה כשר.
 מתרצת הגמרא: **אמר רב שימי בר אשי, דנין** – למדים דבר שלא
כהכשירו – דבר שאין דינו בכך, כגון שלמי עצרת שדינם בבן שנה
 והביאם בני שנתיים, **מדבר שלא כהכשירו**, כגון שלמים שנדר
 להביא בן שנה, ועל כן דינו בבן שנה, והביאו בן שנתיים, **ואין דנין**
דבר שלא כהכשירו, כגון, אשם נזיר ומצורע שדינם בבן שנה ואין
 דינם בבן שנתיים, **מדבר כהכשירו** – שהוא עיקר דינו, כגון אשם
 גזילות ואשם מעילות שעיקר דינם בבן שנתיים. לפיכך אין למדים
 שבאשם נזיר ואשם מצורע אם הביא איל בן שנתיים יהיה כשר, כשם
 שבאשם גזילות ואשם מעילות דינם באיל בן שנתיים, וכן להיפך.
 מקשה הגמרא: **ולא**, וכי אין למדים דבר שלא בהכשירו מדבר
 שבהכשירו, **והא תניא** – והרי שנינו בברייתא, **מנין המקור לויצא**
 – אימורי חטאת ועולה שיצאו מחוץ לחומת העזרה ונפסלו
 מלהקריבם על גבי המזבח, **שאם** חזר לעזרה ועלה על המזבח, שדינו
 שלא ידר ויוקטר על גבי המערכה, מבארת הברייתא, שהדין נותן
 שהיה כשר **שהרי יוצא פשר בכמה**, שאף שהוא בחוץ כשר
 להקטירו ואינו פסול, משום שאין לו מחיצות שיפסל ביוצא. אם כן
 מצינו שלמדים פסול יוצא בשעת איסור הבמות שהוא שלא
 בהכשירו, שהרי דינו שפסול מלהקרב על המזבח, מיוצא במדה,
 שהוא דבר שבהכשירו שהרי עיקר דינו להקרב בחוץ.

תדר התרומה לגת התחונה, **ותפסא** מעצמה מן החולין הטמאים,
ואל יטמאנה ביד על ידי כלי טמא, אף שבכך יפסיד את החולין.
ורבי יהושע אומר, אף יטמאנה ביד על ידי שיקבלנה בכלי טמא,
 כדי להציל את החולין. מוכח מדברי רבי יהושע, שאומרים לאדם
 חטא בתרומה לטמאותה בידיים, כדי שתוכה בחולין, אף על פי
 שחוטא בדבר אחד חוכה בדבר אחר, וקשה על תירוץ הגמרא לעיל,
 שאין אומרים לאדם חטא בדבר אחד כדי שתוכה בדבר אחר.
 מתרצת הגמרא: **שאני התם** – שונה הדבר שם במשנה, **דליתומא**
קא אזלא – שלטומאה הלכת התרומה מאליה, אף אם לא יטמאנה
 ביד, על כן שלישת רבי יהושע אינו נחשב חוטא כלל במה שנטמאה,
 ואין להוכיח משם שאומרים לאדם חטא בדבר אחד כדי שתוכה
 בדבר אחר.
 הגמרא מביאה דין נוסף מדיני כבשי עצרת: **כי איתא** – כשבא **רב**
יצחק, תני – שנה, **כבשי שלמי עצרת** – הבאים בחג השבועות עם
 שתי הלחם, **ששחטן שלא כמצותן** – שלא לשמם, **פסולין, ותעופר**
צורתן – יעבור עליהם לילה ויפסלו בלינה, **ויצאו לבית השרפה**
 וישרפו.
 הגמרא מביאה שדין כבשי עצרת ששחטם שלא כמצותם שני
 במחלוקת: **אמר רב נחמן** לרב יצחק, **מר** – רב יצחק דמקיש להו
לחטאת – שלומד שלמי עצרת מן ההיקש שהוקשו לחטאת בפסוק
 שבפרשת שתי הלחם (ויקרא כג יט) **ועשיתם שער אחד לחטאת**
ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים, תני – שונה, שהכבשים
 שנשחטו שלא לשמם **פסולין**, כשם שחטאת שנשחטה שלא לשמה
 פסולה, אולם **תנא דבי לוי** – התנא בתוספתא סידר לוי, **הגמר** –
 שלומד שלמי חובה משלמי נדבה, וסובר ששלמי עצרת שהם קרבן
 חובה דינם כשאר השלמים הבאים בנדבה שכשרים שלא לשמם,
 ואינו לומד בהיקש מחטאת, **תני** שלמי חובה שנשחטו שלא לשמם
כשרים, כשם ששלמי נדבה שנשחטו שלא לשמם כשרים. **דתני לוי**
 – ששנה לוי בברייתא, קרבנות הנזיר שדינם קרבן בן שנה וכבש
 לעולה, והביאו בן שתיים, או קרבן הראוי לבא בן שתיים – איל
 לשלמים והביאו בן שנה, ואחר כך גילח הנזיר את שערו, תגלחתו
 פסולה, ולא יצא ידי חובתו וצריך להביא קרבנות אחרים, **ושאר**
השלמים, כגון שלמי נזיר שחייב הנזיר להביא ביום השלמת נזירותו,
ששחטן שלא כמצותן – שלא לשמם (**כשרין** כשלמי נדבה, ולא
עלו לבעלים לשם חובה, וצריך להביא שלמים אחרים לחובתו,
ונאכלין ליום ולילה כדין שלמי נזיר, **ואין מעוניין לא לחם** – סל
 המצות שמביא הנזיר, **ולא ידוע** בשילה מן האיל, כשלמי נזיר, משום
 שאין הנזיר ניתר על ידי קרבן זה מאיסורי הנזירות. אם כן מצינו,
 שאף שיש ללמוד שלמי נזיר בהיקש מחטאת, שנאמר בפרשת הנזיר
 (מדבר יד יז) **וכבשה אחת בת שנתה תמימה לחטאת ואיל אחד תמים**
לשלמים, אין תנא דבי לוי לומד מדהדיקס הוה, אלא משווה שלמי
 נזיר שהם שלמי חובה לשלמי נדבה, שכשם ששלמי נדבה שנשחטו
 שלא לשמם כשרים, כך שלמי חובה שנשחטו שלא לשמם כשרים,
 והוא הדין לשלמי עצרת שהם שלמי חובה.
 מקשה הגמרא על שיטת רב יצחק שאין למדים קרבן חובה מקרבן
 נדבה: **מיתבי** – הקשו בני הישיבה על דברי רב יצחק, שנינו
 בברייתא (תוספתא זבחים פ"א ה"ב), **מי שחייב להביא אשם שדינו כבש פן**
שנה, ושינה מדינו והביא איל פן שתיים, או החייב להביא אשם
 שדינו איל פן שתיים, **והביא כבש פן שנה, פסולין, ותעופר צורתן**
 – יעבור עליהם לילה ויפסלו בלינה, **ויצאו לבית השרפה** וישרפו.
אבל עולת נזיר שמביא הנזיר ביום השלמת נזירותו, **ועולת יולדת**
שמביאה יולדת ביום ארבעים ואחד לזכר ושמונים ואחד לנקבה,
ועולת מצורע שמביא מצורע ביום השמיני לטהרתו, שדינם בבן
 שנה, **שהיו וכלומר**, שהביאם **בני שתי שנים, ושחטן, כשרין**. כללו
של דבר, כל הכשר בעולת נדבה, כשר בעולת חובה, וכל הפסול
בחטאת, פסול באשם, חוץ משלמי לשמו, שפסול בחטאת וכשר